

секретар ЦК В. Ю. Жебровський, представляють цифру політичну в контексті процесів СВБ, БНЦ та ін. з тим, щоб показати відчутне зростання кадрового потенціалу до середини 1930-х років. Згідно з офіційною статистикою, 1 січня 1923 р. лише в БДУ працювало 82 викладача [15, арк. 6]. Здається, найбільш точні дані містяться в роботах віце-президента і постійного секретаря БАН В. К. Щербакова. На цей рік він дає іншу цифру – 172 людини. В архівних матеріалах зустрічається ще одна позиція, яка викликає настороженість до великих цифр наукових кадрів. Так, згідно з проектом постанови РНК БРСР передбачалася наявність 2643 вчених на 1932 р. в тому числі 1950 викладачів вузів і технікумів і 693 науковців дослідницьких установ [16, арк. 35]. Разом з тим, офіційний статистичний облік завжди розрізняв працівників вузів і технікумів. Але позиція авторів проекту постанови свідчить, що складені таким чином дані могли використовуватися в промовах і виступах осіб, які займали високі партійно-державні та науково-організаційні посади.

Виходячи з викладеного, на сьогоднішній день ми можемо говорити лише про виявлення найбільш наближених до дійсності, можливих тенденцій в кількісній динаміці науково-кадрового потенціалу Білорусі міжвоєнного періоду. Короткий огляд історії висвітлення зазначеного питання дозволяє стверджувати про його невирішеність в білоруській історіографії. Дані, що характеризують кількісний склад вчених БРСР, представлені фрагментарно, без спроб залучення архівних матеріалів, майже виключно з опублікованих статистичних збірників з одночасним ігноруванням інших публікацій учасників відповідних процесів, що мали місце в 1920–1930-х роках.

Одержано 30.10.2018

УДК 330.3

Любов Василівна ШЕВЧЕНКО,

кандидат юридичних наук,

старший викладач кафедри адміністративного права і процесу

Національної академії внутрішніх справ;

Костянтин Анатолійович СТРЕЛЬЧЕНКО,

студент магістратури навчально-наукового інституту № 1

Національної академії внутрішніх справ

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА КОНТРОЛЮ ТА НАГЛЯДУ У ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Основним завданням держави є забезпечення здоров'я громадян України. Правильне здійснення контролю за дотриманням ліцензійних умов провадження господарської діяльності у сфері обігу лікарських засобів є засобом забезпечення доступу громадян до якісних ліків. Саме тому контроль і нагляд держави у фармацевтичній діяльності є важливим.

В. Ю. Кобринський стверджує, що державний нагляд – це діяльність державних органів зі спостереження за функціонуванням відповідного підконтрольного об'єкта з метою: отримання повної, об'єктивної та достовірної інформації про стан справ на ньому; застосування заходів щодо виявлення, попередження і припинення правопорушень (із правом прямого втручання в оперативну діяльність об'єкта контролю); надання допомоги підконтрольній структурі в поновленні законності і дисципліни; вжиття заходів щодо притягнення до відповідальності винних осіб. У демократичному суспільстві він є однією з найважливіших функцій державного управління. Метою державного контролю є не тільки та не стільки виявлення недоліків, скільки їх своєчасне попередження та виправлення у роботі підконтрольного об'єкта, поновлення законності та дисципліни [1].

І. Я. Хитра розуміє державний нагляд як зумовлену об'єктивними і суб'єктивними чинниками складову частину управління, яка на підставі адміністративно-правових засобів застосовується у сфері господарської діяльності і полягає у спостереженні, аналізі, перевірці підконтрольних господарських установ з метою запобігання та недопущення порушень законності і публічних інтересів, а у разі їх виявлення – притягнення порушників до відповідальності [2].

© Шевченко Л. В.,

Стрельченко К. А., 2018

Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 1 закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 5 квітня 2007 р. державний нагляд – це діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема, щодо належної якості продукції, робіт та послуг, допустимого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища [3].

Ще однією сферою контролю і нагляду держави у фармацевтичній діяльності є ліцензування. Законодавчу основу державного управління у даній сфері складають Закон України «Про лікарські засоби» від 4 квітня 1996 р. [3], Закон України «Про ліцензування певних господарської діяльності» від 1 червня 2000 р. та Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 5 квітня 2007 р [4]. Ліцензуванню фармацевтичної діяльності присвячені також і підзаконні акти Міністерства охорони здоров'я України. Наприклад, наказами від 31 жовтня 2011 р. МОЗ України затверджені Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами [4].

Ліцензійними умовами визначається порядок видачі, переоформлення та анулювання ліцензії на виробництво, оптову та роздрібну торгівлю лікарськими засобами та загальноорганізаційні вимоги до ліцензіатів. Окрім того, ліцензійні умови визначають спеціальні вимоги до виробництва лікарських засобів, до оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, кваліфікаційні та інші вимоги до персоналу, що займається виробництвом лікарських засобів (в умовах аптеки), оптовою та роздрібною торгівлею лікарськими засобами та особливості провадження діяльності аптекних кіосків. Порядок контролю за додержанням ліцензійних умов установлює процедуру проведення планових і позапланових перевірок суб'єктів господарювання у сфері фармації, права та обов'язки посадових осіб органів контролю та ліцензіата, порядок оформлення результатів перевірки. Водночас, норми даного порядку повинні відповідати Закону про державний нагляд. Даним Законом України встановлюються вимоги до здійснення державного нагляду (контролю), види заходів зі здійснення державного нагляду, повноваження та відповідальність працівників органу державного нагляду, права та обов'язки суб'єкта господарювання під час здійснення заходу державного нагляду та порядок оформлення його результатів.

Отже, можна дійти висновку, що особливістю державного нагляду у сфері фармацевтичної діяльності є те, що: а) об'єктом контролю виступають якість лікарських засобів, порядок їх виробництва і реалізації; б) предметом контролю стають як самі лікарські засоби, так і документація, яка є необхідною для провадження фармацевтичної діяльності.

Список бібліографічних посилань

1. Кобринський В. Ю. Адміністративно-правові аспекти визначення поняття контролю. *Юридична Україна*. 2006. № 12. С. 45–48.
2. Хитра І. Я. Адміністративно-правовий механізм забезпечення банківської діяльності в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. 2009. № 7. С. 50–53.
3. Про лікарські засоби : закон України від 04.04.1996 123/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 22. Ст. 86.
2. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : закон України від 05.04.2007 № 877-V. *Відомості Верховної Ради України*. 2007. № 29. Ст. 389.
4. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами : наказ М-ва охорони здоров'я України від 31.10.2011 : втратив чинність. *Офіційний вісник України*. 2011. № 99.

Одержано 10.10.2018